

Nr 300.

Av herr **Isaksson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med hemställan om bemyndigande för Kungl. Maj:t att förordna om restitution i vissa fall av tilläggsskatt å bensen, som användes vid jordbrukets drift.*

I anslutning till den vid 1948 års riksdag framlagda propositionen med förslag om tilläggsskatt å bensen väcktes vid samma riksdag ett flertal motioner, däri hemställdes att restitution måtte få ske i fråga om skatt för bensen, som användes vid jordbrukets drift och vid yrkesmässigt utövande av fiske.

I överensstämmelse med 1948 års bevillningsutskotts betänkande anhöll riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t om en allsidig och förutsättningslös utredning snarast möjligt rörande frågan om rätt till restitution av skatt för bensen, som användes vid jordbrukets drift eller för yrkesmässigt bedrivet fiske, samt bemyndigade, i avvaktan på de förslag, vartill ovannämnda utredning kunde föranleda, Kungl. Maj:t att förordna om restitution av tilläggsskatt å sådan bensen, som förbrukats vid jordbruket till bensindrivna traktorer under tiden den 1 april 1948—den 31 mars 1949.

I november 1948 tillkallade statsrådet och chefen för finansdepartementet sakkunniga med uppdrag att i enlighet med riksdagens anhållan företaga en utredning rörande skatterestitutionen för den bensen, som användes för jordbrukets drift och inom det yrkesmässigt bedrivna fisket, men såsom meddelas i proposition nr 188 till årets riksdag kan de sakkunnigas slutgiltiga förslag icke avlämnas så tidigt, att förslag i ämnet kan föreläggas årets riksdag.

Även om det givetvis varit önskvärt att så snart som möjligt få till stånd en tillfredsställande och definitiv lösning på denna skattefråga, som på grund av den, sedan 1929 års principbeslut om bensenbeskattning tillkom, hastigt ökande motoriseringen blivit av allt större ekonomisk betydelse för jordbruket och fiskerinäringen, synes fördenskull ett fortsatt provisoriskt restitutionsförfarande få tillämpas under ytterligare ett år i avvaktan på att de sakkunniga skola slutföra sitt arbete.

Under åberopande av erfarenheterna rörande verkningarna av Kungl. Maj:ts beslut den 12 november 1948 om restitution av tilläggsskatt å den bensen, som förbrukats vid jordbruket till bensindrivna traktorer under tiden 1 april 1948—31 mars 1949, har Sveriges lantbruksförbund i en den 22 februari dagtecknad skrivelse ställd till statens livsmedelskommission,

som handhar det direkta arbetet med restitutionen, påtalat bristfälligheterna i dessa bestämmelser och framfört betänkligheter mot följderna av det principiellt oriktiga i att endast en viss del av bensinen är underkastad skatterestitution. Lantbruksförbundet hemställde fördenskull att, därest provisoriet skulle behöva förlängas, livsmedelskommissionen måtte medverka till en sådan ändring av gällande bestämmelser, att restitutionen utsträcktes till att omfatta all i jordbruksdriften förbrukad bensin.

I livsmedelskommissionens skrivelse i ärendet till Kungl. Maj:t den 14 mars 1949 förklarade kommissionen sig instämma med Lantbruksförbundet i att vissa rättviseskäl talade för att även startbensinen bleve underkastad restitution och föreslog, att vid ett fortsatt restituerande av tilläggsskatten under ytterligare ett år vissa modifikationer skulle företagas avseende bl. a. införande av rätt till restitution av skatt å bensin, som användes för stenröjning i jordbruket, och restitutionsrätt för skatten å startbensin.

I proposition nr 188 föreslår emellertid Kungl. Maj:t en fortsatt restitution av tilläggsskatten under tiden 1 april 1949—30 juni 1950 i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som under föregående år tillämpats. I sin motivering för att icke antaga föreliggande ändringsförslag anför statsrådet och chefen för finansdepartementet, att varje utvidgning av rätten till restitution är ägnad att väcka nya krav på restitutionsrätt, och med hänsyn till det nuvarande ekonomiska läget vore en sådan utveckling icke önskvärd. Gentemot denna invändning må erinras om att tilläggsskatten på de förhållandevis små mängder bensin, som förbrukas i jordbruket och inom det yrkesmässiga fisket, ur statsfinansiell synpunkt är mindre avgörande, medan den merkostnad i arbetet, som den enskilde förbrukaren får vidkännas, ofta är högst avsevärd. Särskilt framträdande är detta inom skogsbruket och för fiskets utövare. Att det är principiellt oriktigt och ur flera synpunkter innebär en allvarlig fara att beskatta ett produktionsmedel, som numera spelar en så betydande roll vid jordbrukets rationalisering, torde vara uppenbart. Den i nuvarande läge nödvändiga mekaniseringen av jordbruksdriften försvåras i stora delar av landet avsevärt av åkerjordens stenhundenhet och otillräckliga dränering. Det finnes emellertid nu möjlighet att med användande av särskilda specialbyggda maskiner, vilka drivas med bensin, uträtta ett utomordentligt värdefullt arbete på detta område. Såväl stenröjning som täckdikning äro mycket dyrbara förbättringsåtgärder, vilka därjämte huvudsakligen beröra de sämre och mindre bärkraftiga brukningsdelarna. De äro dock nödvändiga förutsättningar för en rationell drift, och det framstår fördenskull såsom angeläget, att kostnaderna kunde i någon mån minskas genom återbäring av bensinskatten.

Såsom ett ytterligare skäl att avstyrka en utvidgning av restitutionsrätten har chefen för finansdepartementet anført strävan att söka undvika det administrativa merarbete en ökning av antalet restitutionsfall skulle medföra.

Då det förvisso är angeläget att berörda kristidsorgan, vilka för närvarande äro under avveckling, icke tillföras ökade arbetsuppgifter, synas andra vägar böra prövas att inom ramen för dessa myndigheters nuvarande organisation och arbetskapacitet möjliggöra en skatterestitution i erforderlig omfattning. Enligt vårt förmenande är detta möjligt genom att förenkla restitutionsförfarandet, vilket synes kunna ske utan att därför dess effektivitet förringas eller nödig kontroll eftersättes.

Det torde sålunda vara fullt tillräckligt, att skatterestitutionen sker endast en gång årligen i motsats till att, såsom nu föreslagits, den skulle utgå för avsevärt kortare perioder. Vidare torde själva tillvägagångssättet för erhållandet av skatterestitution kunna i hög grad rationaliseras med betydande arbetsbesparingar för myndigheterna. Enligt nu gällande bestämmelser skall traktorägaren hos vederbörande kristidsstyrelse ansöka om tilldelning av bensin, varvid ansökan därstädes underkastas erforderlig behovsprövning. För att erhålla restitution av tilläggsskatten på denna bensin kräves ett nytt ansökningsförfarande med ny prövning av kristidsstyrelsen. Med hänsyn till den anmärkningsvärda restriktiviteten, som tillämpas av landets kristidsstyrelser vid tilldelningen av bensin till den egentliga jordbruksdriften, torde det vara uteslutet, att denna bensin skulle kunna komma till användning för andra icke avsedda ändamål, för vilka skatterestitution icke bör utgå. Tilläggsskatten på den av kristidsstyrelserna beviljade bensinen för jordbruksdrift torde fördensskull kunna restitueras utan särskild ansökan och prövning, vilket senare tillvägagångssätt under förhandenvarande omständigheter förefaller omotiverat och onödigt arbetskrävande.

Med stöd av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen, därest beslut fattas i enlighet med Kungl. Maj:ts proposition nr 24 om fortsatt giltighet av förordningen av den 8 juni 1923 angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, i avvaktan på slutförandet av sakkunnigutredningen måtte uppdraga åt Kungl. Maj:t att förordna om restitution av tilläggsskatten å all bensin, som förbrukas i jordbruksdriften och inom det yrkesmässigt bedrivna fisket, samt därvid vidtaga de förenklingar i det nuvarande restitutionsförfarandet, som synas påkallade.

Stockholm den 27 april 1949.

Torsten Isaksson.

Arthur Heiding.

Ragnar Aaby-Ericsson.

Gust. Elofsson.

Ivar Persson.